

6. Михайлов С.В. Правовые ценности и их классификация. *Актуальные проблемы современной науки*. 2010. № 31. С. 65.

7. Нерцесянц В.С. Философия права. Москва : Норма-Инфра. С. 28.

8. Елишев С.О. Изучение понятий «ценность», «ценностные ориентации» в междисциплинарном аспекте. *Вестник Московского университета. Серия Социология и политология*. 2010 № 3. С. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/izuchenie-ponyatiy-tsennost-tsennostnye-orientatsii-v-mezhdistsiplinarnom-aspekte/viewer>

9. Нагой Ф.Н. Теории ценностей и проблема целостности мировоззрения личности. *Вестник Пермского университета. Выпуск 1. Философия. Психология. Социология*. 2017. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/teorii-tsennostey-i-problema-tselostnosti-mirovozzreniya-lichnosti/viewer>

Тосенко О.С.

слухач,

Академія Державної пенітенціарної служби

ПРАВОЗАХИСНА ФУНКЦІЯ ДЕРЖАВИ ЯК ОСНОВА РОЗБУДОВИ ДЕМОКРАТИЧНОГО СУСПІЛЬСТВА

Україна сьогодні переживає складний і відповідальний період своєї історії – відбувається поступове зміцнення основ правової державності нового демократичного суспільства. Це вимагає подолання наслідків та залишків тоталітарного минулого, переходу до норм, інститутів і цінностей європейської демократії, до визнання людини найвищою соціальною цінністю, а захист прав і свобод людини та громадянина – головною метою, стратегічним завданням сучасної демократичної, соціальної, правової держави.

Оскільки захист прав і свобод людини і громадянина – конституційний обов'язок держави, його варто пов'язати з функціями держави, в яких проявляється та роль, яку держава відіграє у вирішенні основних питань суспільного розвитку, в задоволенні різноманітних інтересів суспільства. Досить часто поняття «правозахисна функція» застосовується у правовій та соціально-політичній літературі. Однак, це не сприяє його однозначному розумінню. Визначаючи правозахисну функцію держави, слід, перш за все, визначити її сутність.

Заслуговує на увагу позиція Ю.В. Степаненка про те, що проблема дослідження правозахисної функції держави формується з проблем функцій права, функцій держави та її органів, а також форм її здійснення [1, с. 20].

В.І. Темченко вважає, що термін «захист» слід розуміти в єдності термінологічних конструкцій, що позначають певні суб'єктивні процесуальні можливості (право особи із захисту порушених прав стосується будь-якого конституційного права чи свободи незалежно від буквального вживання цього терміна безпосередньо у тексті норм Конституції), а поняття «охорона» вживається для позначення досить широкого кола повноважень державних органів, що передбачають, зокрема, запобігання, недопущення правопорушень та поновлення прав і свобод у випадку їх порушення та притягнення винних до юридичної відповідальності [2, с. 34].

Правозахисна функція являється основною внутрішньою функцією держави. Її розглядають не лише як основний напрям діяльності держави, а і як сутність, головну стратегічну мету і завдання демократичної, соціальної, правової держави.

Конституція України у Загальних засадах закріплює два важливих положення: головним обов'язком держави є утвердження і забезпечення прав і свобод людини (ст. 3) та встановлення такого правового порядку, за яким ніхто не може бути змушений робити те, що не передбачено законодавством (ст. 19). Власне правам людини в ній присвячено значну частину спеціального другого розділу Конституції України. Його розміщення слідом за загальними засадами підкреслює їх важливість та нове співвідношення між людиною і державою, що встановлює: людина визнається найвищою соціальною цінністю, а її права і свободи мають визначити зміст і спрямованість діяльності держави [3].

Здійснення правозахисної функції є одним з обов'язків держави. У межах цієї форми реалізації функцій держави визначальне значення має послідовне дотримання нею гарантій у сфері прав та свобод людини і громадянина [4, с. 87].

З огляду на наявні сучасні проблеми в правовій системі ключовими пріоритетами Уряду України в межах його компетенцій задекларував:

- Забезпечення правового захисту населення шляхом впровадження обов'язковості та неминучості виконання судових рішень.

- Створення якісної мережі безоплатної правової допомоги та підвищення рівня правової освіченості українців, що допоможе громадянам вирішувати їхні проблеми у правовий спосіб, зменшить

рівень побутової корупції та сприятиме розвитку громадянського суспільства в Україні.

– Створення ефективної системи реабілітації та ресоціалізації правопорушників, що надасть можливість зберегти їх соціально корисний громадянський потенціал та повернутись до нормального й повноцінного життя.

– Забезпечення належного виконання антикорупційного законодавства та створення умов для функціонування прозорої системи інституцій, що борються з корупцією [5].

Разом з цим для піднесення ролі і значення правозахисної функції при розбудові демократичної, соціальної та правової держави наразі на основі міжнародних стандартів необхідно забезпечити дієвий механізм реалізації приписів норм права та якісного кадрового забезпечення, що є обов'язковою умовою ефективної реалізації правозахисної функції держави.

Список використаних джерел:

1. Степаненко Ю.В. Понятие и содержание правоохранительной деятельности. *Российский следователь*. 2003. № 8. С. 20.
2. Темченко В. Особливості юридичного змісту термінів «захист» та «охорона»: механізм забезпечення прав і основних свобод людини. *Право України*. 2005. № 9. С. 33–35.
3. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
4. Білозьоров Є.В., Вишковська В.І. Правозахисна функція держави: сутність та механізм здійснення в Україні : [монографія]. Київ : ФОП Кандиба Т.П., 2015. 168 с.
5. Верховенство права та боротьба з корупцією // Урядовий портал : офіційний веб-сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/reformi/verhovenstvo-prava-ta-borotba-z-korupciyeu> – Назва з екрана.